

Privitak 3. OBRAZLOŽENJE POSEBNOG DIJELA FINANCIJSKOG PLANA

Prosinac 2022.

Sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika

Ekonomski institut, Zagreb (EIZ) osnovan je Pravilnikom o osnivanju Ekonomskog instituta Savske banovine 23. ožujka 1939. godine. Na temelju odredaba Zakona o ustanovama i Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Institut ima status javne znanstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska. Institut se bavi znanstvenom djelatnošću (znanstvena i razvojna istraživanja) u polju ekonomije i ostvarivanjem znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku. Trenutno je na Ekonomskom institutu, Zagreb zaposleno 48 radnika.

Osim znanstvene djelatnosti, Institut obavlja i sljedeće aktivnosti:

- Objavljivanje i širenje rezultata znanstvenih i razvojnih istraživanja
- Znanstveno i stručno osposobljavanje ekonomskih stručnjaka
- Davanje stručnih mišljenja i prijedloga o gospodarskoj politici, razvojnim problemima poduzetnika i gospodarskih grana te lokalnih i regionalnih zajednica
- Organiziranje i vođenje znanstvenih, obrazovnih i konzultantskih aktivnosti (seminari, znanstveni i stručni skupovi i sl.)
- Izdavačka djelatnost
- Informatičko-dokumentacijska djelatnost.

EIZ organizira veliki broj različitih skupova dominantno iz različitih ekonomskih tema, počevši od znanstvenih konferencija, projektnih sastanaka pa do različitih diseminacijskih aktivnosti poput okruglih stolova.

EIZ aktivno radi na modernizaciji prostora što čini EIZ kao istraživačku organizaciju konkurentnijom u privlačenju ulaganja u istraživačke projekte, što ne doprinosi samo jačanju istraživačkih kapaciteta EIZ-a, već i umrežavanju s ostalim znanstvenim institucijama u RH, te gospodarstvu u cjelini, budući da će veći broj primijenjenih istraživanja za rezultat imati konkretne preporuke za nositelje politika, kao i poslovni sektor.

Budući razvoj Instituta određuju njegova misija, vizija, vrijednosti koje želi slijediti, kao i očekivane promjene u okruženju koje će utjecati na potrebe društva za ekonomskim istraživanjima. Misija je Instituta provoditi znanstvena i stručna ekonomska istraživanja s najvišim akademskim standardima čiji se rezultati objavljuju u publikacijama s međunarodnim odjekom i služe kao podloga za informiranu javnu raspravu o relevantnim društvenim pitanjima u Republici Hrvatskoj i šire. Vizija mu je u nadolazećem razdoblju postati priznato središte izvrsnosti u ekonomskim istraživanjima s akademskim standardima najboljih europskih istraživačkih institucija. Kako bi to postigao, u provedbi strategije, Institut će se voditi sljedećim temeljnim vrijednostima: kvaliteta znanstvenog rada, neovisnost i nepristranost znanstvenog rada, relevantnost, etičnost, javnost rada te učinkovitost i racionalnost.

Zakonske i druge pravne osnove

- *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Narodne novine br. 123/2003, 198/2003, 105/2004, 174/2004, 02/2007-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/2007, 45/2009, 63/2011, 94/2013, 139/13 i 101/14;*
- *Zakon o ustanovama, Narodne novine br. 76/1993, 29/1997, 47/1999 i 35/2008);*

- *Pravilnik o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta, Narodne novine, br. 38/1997, 28/1999;*
- *Statut Ekonomskog instituta, Zagreb, rujan 2014.*

Šifra i naziv aktivnosti/ projekta: Sve aktivnosti

Sve aktivnosti Ekonomskog instituta, Zagreb usmjerene su na provođenje istraživačkog programa i ostvarenje ciljeva vezanih uz unaprjeđenje kvalitete znanstvenog rada i istraživanja u Institutu.

Aktivnost *A622000 Redovna djelatnost javnih instituta* i *A622137 Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta* financiraju se iz proračunskih sredstava i planirane su sukladno planskim limitima.

Aktivnost *A622000 Redovna djelatnost javnih instituta* ostvarivat će se sukladno sklopljenim ugovorima o radu sa zaposlenicima i ostvarivanjem materijalnih prava zaposlenika. U odnosu na 2022. godinu, planirane vrijednosti su uvećane za 278.082 EUR i imaju najveći utjecaj na rast ukupnih prihoda.

Aktivnost *A622137 Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta* u 2023. godini planirana sredstva iznose 125.320 EUR i manja su u odnosu na planirane limite u 2022. godini za 16%. U 2024. i 2025. godini planirani su isti iznosi kao i za 2023. godinu. Najznačajniji planirani rashodi odnose se na energiju, računalne usluge, nabavu baza podataka i nabavu opreme, zatim ostale troškove hladnog pogona, te potrebne troškove koje podupiru znanstvenu produkciju i provođenje znanstvenih projekata i istraživanja (nabavke baza podataka, financiranje objave znanstvenih članaka u prestižnim znanstvenim časopisima i slično).

U Financijskom planu u 2023. godini, na izvoru 11, aktivnost *A622120 Pravomoćne sudske presude* planirali smo 16.256 EUR za refundaciju isplata po pravomoćnim sudskim presudama vezanim uz neisplatu razlike plaća u razdoblju od prosinca 2015. godine do siječnja 2017. godine. U 2022. godini je refundirano 11.278,36 EUR (84.976,83 HRK), a procijenjeni ostatak obveza po sudskim presudama u iznosu od 16.256 EUR će dospjeti do kraja 2023. godine.

Prihode na aktivnosti *A622132 Redovna djelatnost javnih instituta iz evidencijskih prihoda* ostvarivat ćemo ugovaranjem projekata na tržištu, od zakupa dijela zgrade Ekonomskog institut, Zagreb i od ugovorenih projekata s Hrvatskom zakladom za znanost. Prihode od tržišnih projekata planirali smo u 2023. godini u iznosu do 298.000 EUR, u 2024. godini u iznosu od 331.000 EUR i u 2025. godini prihod od 365.000 EUR. Prihod od zakupnine iznosi 10.800 EUR godišnje i čini manji dio vlastitih prihoda. Prihodi od Hrvatske zaklade za znanost ostvarivat će se u 2023. i 2024. godini sukladno dinamici provedbe dva ugovorena projekta (REPRICON i TOURCRO) i u svakoj godini planirali smo po 6.746 EUR za oba projekta. Unutar aktivnosti *A622132 Redovna djelatnost javnih instituta iz evidencijskih prihoda* planirani rashodi odnose se u najvećoj mjeri na troškove ostvarenja projektnih aktivnosti, obrazovanje zaposlenika, financiranje odlazaka na znanstvene konferencije što znači rashode za intelektualne usluge, rashode za plaće zaposlenika, kotizacije, službena putovanja, financiranje troškova objave znanstvenih članaka i slično. Iz vlastitih sredstava ulaže se u nabavu opreme, te podmiruju se ostale obveze koje se ne financiraju iz sredstava državnog proračuna.

Planirani prihodi na aktivnosti *A622125 EU projekti javnih instituta iz evidencijskih prihoda* odnose se na procijenjene iznose priljeva novčanih sredstava iz Europske unije u 2023. i 2025.

godini sukladno dinamici ostvarivanja projekta *POLICY ANSWERS – Stvaranje politike I&R-a, provedba i podrška na zapadnom Balkanu* u kojem Ekonomski institut, Zagreb sudjeluje kao partner. Projekt ima za cilj nastaviti i povećati zajedničke napore Europske unije i zapadnog Balkana — Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova*, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije — za suradnju na području inovacija, istraživanja, obrazovanja, kulture, mladih i sporta. Cilj je u konačnici poticati stabilnost i prosperitet uz jačanje europske perspektive regije. Rashodi na ovom projektu se odnose na troškove zaposlenih i troškove istraživanja, te se podmiruju infrastrukturni troškovi u visini dodijeljenih indirektnih troškova.

Tabela 1: Planirani prihodi u razdoblju 2023.-2025.

Aktivnost	Izvršenje 2021.	Plan 2022.	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Indeks 23./22.
A622000 Redovna djelatnost javnih instituta	1.322.389	1.451.226	1.729.308	1.729.308	1.729.308	1,19
A622137 Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta	111.422	148.522	125.320	125.320	125.320	0,84
A622120 Pravomoćne sudske presude	0	0	16.256	0	0	-
A622132 Redovna djelatnost javnih instituta iz evidencijskih prihoda	144.551	291.857	315.546	348.546	375.800	1,08
A622125 EU projekti javnih instituta iz evidencijskih prihoda	0	0	7.000	0	5.000	-
UKUPNO	1.578.362	1.891.605	2.193.430	2.203.174	2.235.428	1,16

Istraživački program će se provoditi kroz četiri ključna područja istraživanja u koje će Institut usmjeravati svoje potencijale u 2023.-2025. razdoblju. To su: makroekonomija i međunarodna ekonomija, poslovna ekonomija i ekonomski sektori, regionalni razvoj i socijalna politika i tržište rada. Makroekonomija i međunarodna ekonomija obuhvaća sljedeće istraživačke teme: financijski sustavi i međunarodni tokovi kapitala, makroekonomija i međunarodna ekonomija.

Područje poslovna ekonomija i ekonomski sektori obuhvaća sljedeće istraživačke teme: inovacije, istraživanje i razvoj, institucije, potrošače, sektore i poduzeća, hrvatsku ekonomiju, ekonomiku energetike i ekonomiku turizma. Regionalni razvoj obuhvaća sljedeće istraživačke teme: ekonomija i okoliš, lokalni razvoj i regionalni razvoj te regionalna politika. Područje socijalne politike i tržišta rada obuhvaća istraživačke teme: mirovine i starenje, nejednakost, siromaštvo i socijalna politika, tržište rada i kompetencije i zdravlje i blagostanje. Svaka od navedenih istraživačkih tema rezultira objavljenim znanstvenim i stručnim radovima i/ili znanstvenim i stručnim projektima.

Osim što će istraživači Ekonomskog instituta, Zagreb sudjelovati u istraživanju navedenih istraživačkih tema u razdoblju 2023.-2025, očekuje se da će napori istraživača biti usmjereni i na otvaranje novih istraživačkih pitanja.

Navedene aktivnosti sastoje se od sljedećih elemenata/ podaktivnosti koje pridonose u ostvarenju ciljeva istraživačkog programa Ekonomskog instituta, Zagreb su:

- razvoj specijaliziranih područja istraživanja,
- objavljivanje radova u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima,
- aktivno sudjelovanje na konferencijama, radionicama i drugim znanstvenim skupovima,
- suradnja s domaćim i međunarodnim znanstvenim organizacijama,
- suradnja s gospodarskim sektorom,
- prikaz rezultata istraživanja i prijenos znanja nositeljima javne politike i široj javnosti,
- predlaganje znanstvenih i stručnih projekata zainteresiranim naručiteljima,
- razvoj originalnih proizvoda Instituta
- izdavačka djelatnost.

Institut je u svojoj razvojnoj strategiji, Strategija razvoja EIZ-a za razdoblje 2022.-2031, definirao svoju misiju na sljedeći način:

Institut provodi znanstvena i stručna ekonomska istraživanja s najvišim akademskim standardima čiji se rezultati objavljuju u publikacijama s međunarodnim odjekom i služe kao podloga za informiranu javnu raspravu o relevantnim društvenim pitanjima u Republici Hrvatskoj i šire.

U istom dokumentu definirana je i vizija EIZ:

Institut je priznato središte izvrsnosti u ekonomskim istraživanjima s akademskim standardima najboljih europskih istraživačkih institucija.

Definirano je ukupno pet strateških ciljeva

U idućem desetljeću aktivnosti Instituta bit će usmjerene k ostvarenju pet strateških ciljeva:

- 1. Povećati broj kvalitetnih znanstvenih radova te njihovu vidljivost i internacionalizaciju.**
- 2. Intenzivirati rad na kompetitivnim projektima.**
- 3. Učvrstiti poziciju vodeće hrvatske znanstvene organizacije u polju ekonomije i postati europsko regionalno središte izvrsnosti u ekonomskim istraživanjima.**
- 4. Ojačati suradnju s gospodarskim okruženjem i nositeljima javnih politika u novim područjima istraživanja u skladu s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti te**

općim ciljevima na razini Europske unije (promicanje ekonomske, društvene i teritorijalne kohezije u Uniji, jačanje ekonomske i društvene otpornosti, smanjivanje društvenih i ekonomskih učinaka krize te poticanje zelene i digitalne tranzicije).

5. Unaprjeđivati stručna znanja i vještine djelatnika stručnih službi za poslovanje i pružanje adekvatne potpore znanstvenom i stručnom radu u digitalnom okružju.

Prva dva cilja odgovaraju ciljevima Strateškog programa znanstvenih istraživanja za razdoblje 2020. –2024. i usmjerena su izravno na unapređenje kvalitete znanstvenog rada i istraživanja u Ekonomskom institutu, Zagreb.

U sklopu dokumenta *Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje 2020.-2024.* identificirana su četiri strateška cilja usmjerena na unaprjeđenje kvalitete znanstvenog rada i istraživanja u Institutu:

- I. Povećanje kvalitete znanstvenih radova**
- II. Povećanje vidljivosti i internacionalizacije znanstvenih radova**
- III. Povećanje znanstvene produktivnosti**
- IV. Intenziviranje rada na kompetitivnim projektima**

Za ostvarivanje strateškog cilja ***Povećanje kvalitete znanstvenih radova*** *Postignuta izvrsnost u znanstvenim istraživanjima*, Institut se planira fokusirati na sljedeće aktivnosti: nagrađivanje znanstvenih radova objavljenih u prvom kvartilu (Q1) u časopisima uvedenim u bazu Web of Science, nagrađivanje znanstvenih radova objavljenih iznad medijana u časopisima uvedenim u bazu Web of Science, dodjelu poticajnih sredstava za odlazak na konferencije, pri čemu visina poticaja ovisi o kvaliteti znanstvene produkcije, dodatno poticanje odlazaka na prestižne konferencije, lektoriranje radova izloženih na Znanstvenom utorku i objavljenih u Radnim materijalima EIZ-a do objave i zapošljavanje vrsnih znanstvenika iz inozemstva.

Za postizanje strateškog cilja ***Povećanje vidljivosti i internacionalizacije znanstvenih radova*** poduzimaju se aktivnosti usmjerene na nagrađivanje citiranosti radova Instituta, donošenje i implementacija novog stipendijskog programa za znanstvena istraživanja – „EIZ impact“, dodjelu poticajnih sredstava za odlazak na konferencije, poticanje odlazaka na prestižne konferencije i osnivanje Fonda za poticanje suradnje s inozemnim znanstvenicima.

Strateški cilj ***Povećanje znanstvene produktivnosti*** planira se ostvariti poticanjem odlazaka na konferencije, dodjelom poticajnih sredstava za odlazak na konferencije, i odlazaka na prestižne konferencije, lektoriranjem radova izloženih na Znanstvenom utorku i objavljenih u Radnim materijalima EIZ-a do objave, zapošljavanjem vrsnih znanstvenika iz inozemstva, i zapošljavanjem novih asistenata i/ili doktoranada.

Strateški cilj ***Intenziviranje rada na kompetitivnim projektima*** planira se ostvariti osiguravanjem prijevoda i lekture dokumentacije za prijavu znanstveno-kompetitivnih projekata, zapošljavanjem vrsnih znanstvenika iz inozemstva, zapošljavanjem asistenata i/ili doktoranada, donošenjem novog Pravilnika o dodatnim uvjetima za zapošljavanje na znanstvena radna mjesta, te donošenjem Pravilnika o uvjetima reizbora.

Za svaki od ciljeva navedeni su pripadajući pokazatelji rezultata s kojima se mjeri ostvarenje tih ciljeva. Polazne vrijednosti pokazatelja odražavaju prosjeke za prethodno petogodišnje

razdoblje (2015. – 2019.) Ciljane vrijednosti predstavljaju godišnje prosjeke za petogodišnje razdoblje od 2020. do 2024. S obzirom da Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje 2020.-2024. definira samo godišnje prosjeke za petogodišnja razdoblja ili petogodišnje kumulativne vrijednosti, te vrijednosti su za potrebe financijskog planiranja svedene na godišnje razine koristeći pretpostavku da će se u svakoj od godina plana (2023., 2024. i 2025.) ostvariti identična prosječna vrijednost pokazatelja jer je cilj ostvariti napredak u odnosu na prethodno petogodišnje razdoblje (2015.-2019.). S obzirom da *Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje 2020.-2024.* istječe sa 2024. godinom, te će se novi program raditi u 2024., ciljane vrijednosti pokazatelja rezultata za 2025. godinu odgovaraju onima za 2024. godinu.

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost za 2023.	Ciljana vrijednost za 2024.	Ciljana vrijednost za 2025.
<i>Broj objavljenih znanstvenih radova u prvom kvartilu (Q1) u časopisima uvedenim u bazu Web of Science</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj radova</i>	2,2	<i>EIZ</i>	3	3	3
<i>Broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima uvedenim u bazu Web of Science i Scopus u suautorstvu s autorima koji nisu zaposlenici EIZ</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj radova u petogodišnjem razdoblju</i>	3,3	<i>EIZ</i>	4	4	4
<i>Broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima uvedenim u bazu Web of Science i Scopus u suautorstvu s autorima s afilijacijom inozemne institucije</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj radova u petogodišnjem razdoblju</i>	0,96	<i>EIZ</i>	1,2	1,2	1,2
<i>Broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima uvedenim u bazu Web of Science i Scopus u području ekonomije</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj radova</i>	1,76	<i>EIZ</i>	2	2	2
<i>Broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima uvedenim u bazu Web of Science</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj radova</i>	27,8	<i>EIZ</i>	30	30	30
<i>Broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima uvedenim u bazu Scopus</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj radova</i>	28,8	<i>EIZ</i>	32	32	32

<i>Broj prijava kompetitivnih projekata gdje je EIZ voditelj konzorcija, nositelj projekta ili samostalni prijavitelj</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj prijava u petogodišnjem razdoblju</i>	3,2	<i>EIZ</i>	4	4	4
<i>Broj ugovorenih kompetitivnih projekata gdje je EIZ voditelj konzorcija, nositelj projekta ili samostalni prijavitelj</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj prijava u petogodišnjem razdoblju</i>	2,6	<i>EIZ</i>	3	3	3
<i>Broj ugovorenih kompetitivnih projekata gdje je EIZ partner u konzorciju</i>	-	<i>Prosječni godišnji broj prijava u petogodišnjem razdoblju</i>	1,4	<i>EIZ</i>	1,8	1,8	1,8